

דף צא.

עין משפט ג.

ח"מ סימן שלח פ"ד ד

עין לעיל דף צ: עין משפט ל

עין משפט ה.

ח"מ סימן שנה פ"א

א. יש גנב שפטור מתשלומין, והוא שבא חיוב התשלומין עם חיוב מיתה^ע, כגון הגונב כיס מעות בשבת ולא הגביהו ברשות הבעלים אלא היה גוררו^פ ומוציאו מרשות הבעלים לרשות הרבים והשליכו לנהר^צ פטור מתשלומין, שאיסור שבת ואיסור גניבה והיזק באים כאחד. אבל אם גנב כיס המעות בשבת והגביהו שם ברשות היחיד ואח"כ הוציאו לר"ה והשליכו לנהר חייב לשלם כיון שנתחייב באיסור גניבה קודם^ק שיתחייב באיסור סקילה, וכן כל כיוצא בזה.

ע. טור ורמב"ם בפ"ג מגניבה הלכה ב' מברייאת דכתובות ל"א ע"א.

והטור כתב עוד דוגמה שפטור אף מקרן משום קים ליה בדרכה מיניה, והוא כגון שהיתה בהמה שאולה או שכורה בידו, וטבח אותה בשבת לשם גניבה, שחיוב גניבה ואיסור שבת באים כאחד. סמ"ע ס"ק א'.

פ. והטור הוסיף היה מגררו ומוציאו מרשות בעלים לרשות הרבים וחיבר ידו למפתן הבית בתוך ג' סמוך לארץ והפיל הכיס לתוכה. והטעם דאם לא הוציאו מרשות בעלים לר"ה אין כאן איסור שבת וחיוב מיתה, ואם לא היה מחבר ידו למפתן הבית בתוך ג' סמוך לארץ לא היה כאן חיוב ממון של גניבה דבמה קנאו, שהמושך מרשות בעלים לר"ה לא קנאו אם לא הגביהו דמשיכה אינה קונה בר"ה רק בסימטא, או בחצר של שניהם, או ברשותו כמ"ש המחבר בסי' קצ"ז. סמ"ע ס"ק ג'.

צ. ממסקנת הגמ' בסנהדרין ע"ב ע"א, והלכתא דשדינהו לנהרא. ואם רק אח"כ אבדו חייב שלא פטרו אותו אלא כשהיה הנהר סמוך לרשות בעלים ומיד כשהוציאו השליכו ולא עמד ברשותו כלל. וכך דעת הטור בשם רבינו ישעיה וה"ה בפ"ג מגניבה הלכה ב' בשם יש מפרשים והרמ"ה והרמב"ן בסנהדרין שם. וכ"כ בהג"ה אולם הש"ך בס"ק א' העיר דבטור ליתא כן אלא בבא במחותרת, משום דמיד כשיוצא מהמחותרת יותר לא חייב מיתה, אבל כאן שעדיין עומד בחיוב מיתה דשבת פטור גם כשאבדו.

והוסיף עוד הרמ"א די"א דאם הכיס אינו בעין בכל ענין פטור מלשלם. והוא מה"ה שם בפ"י שני בשם רש"י בסנהדרין שם ד"ה מסתברא והרמב"ם, ופירוש הראשון שהביא ה"ה שם כתב עליו שהוא דבר רחוק ושדעת רש"י ורמב"ם עיקר. וטעמם של רש"י והרמב"ם דמיד שהוציא הכיס חייב מיתה ולא פקע מיניה האיסור ואז לא חל עליו חיוב ממון כיון דקים ליה בדרכה מיניה. סמ"ע ס"ק ה'.

ק. דמשעה שהגביהו קנאו, דהגביהו קונה בכל מקום. סמ"ע ס"ק ב'.

עין משפט ז.

ח"מ סימן שלח פ"ד ד

ע"ן לעיל דף צ: עין משפט ל

עין משפט ז"ט.

יו"ד סימ צו פ"א

א. אין לשין עיסה בחלב ר גזירה שמא יבא לאכלה עם בשר, ואם לש, כל הפת אסורה אפי' לאכלה לבדה ש.

ואם היה דבר מועט כדי אכילה בבת אחת ת או ששינה צורת הפת א

ר. מברייטא בפסחים דף ל'. וה"ה שאין לשין בשומן אוזו או עוף, דאף דהוי רק איסור בשר בחלב מדרבנן, ג"כ אסור ולא הוי גזירה לגזירה כיון שקרוב לטעות שעל הלחם יחיה האדם ודרכו לאוכלו עם בשר ועם חלב. וכתב הפר"ח דכל האיסור רק אם הדבר מועט ונבלע בפת ולא ניכר אבל אם השומן ניכר או הגבינה ניכרת אין כאן בית מיחוש ומותר באכילה. כף החיים אות א'.

ש. גזירה שמא יאכלנה עם בשר. ש"ך ס"ק א'. ואם יש בה רק מעט מאוד חלב שמתבטל בקמח כגון שיש ששים מותר לאכלה עם בשר וכ"ש לבדה. כף החיים אות ד' ממהרימ"ט.

מ"מ לערב קצת חלב תוך קמח ע"מ לאכלו עם בשר אסור דהוי מבטל איסור לכתחילה רק אם אפה ועשה כן בדיעבד מותר אח"כ לאכלה אפי' עם בשר. שם בכה"ח אות ה'. גם אם דעתו לאכול פת זו לבדה שמערב בה קצת חלב ובטלה בששים בקמח ג"כ אסור לכתחילה לעשות כן, ואם עשה מותר. כף החיים אות ו'.

ת. הגם שיש שכתבו כדי לאכלה בו ביום מ"מ הספרדים שקיבלו דעת מר"ן אין להם להקל בזה. ומועט היינו כדי אכילה בבת אחת. כף החיים אות ז'. וכדי אכילה בבת אחת היינו לכל בני הבית והוא פשוט.

וע"כ פת שזבה תחתיו חלב יכול לחלק הפת לבעלי בתים לכל בע"ב כיכר אחד, והוי דבר מועט לכל אחד, אבל לכתחילה לא יסמוך ע"ז. כה"ח אות ט'. וה"ה אם נתערב פת שנילוש בחלב עם אחרים יכול לחלק כל התערובת לכל אחד כיכר שיהיה דבר מועט ומותר. שם.

אם לש פת עם חלב בשוגג יש אומרים דבזה לא קנסו רק בלש במזיד ויש אוסרים גם בשוגג דלא חילקו חז"ל בזה. כה"ח אות י"א.

א. דוקא לביתו מהני שינוי צורה אבל למכור בשוק אסור דיש לחוש לארחי פרחי ומיהו בדיעבד שרי. כה"ח אות י"ב.

והיום שעושים עוגות ובורקסים חלביים למכור אותם בשוק טעם ההיתר א'. ניכר ונרגש בהם טעם החמאה והחלב, ב'. שמים בתוכו סוכר ומיני מתיקה וכיון שכן אין דרכו לאכלן עם בשר. כף החיים אות י"ב. וכל שכן אם נראית הגבינה.

כתב בברכי יוסף בשיו"ב אות א' דביסקויטים העושים אותם עם חלב אסורים הגם שהם משונים בצורתן כיון שעושים תדיר בצורה זו גם בלא חלב ודרך ריקיין אלו לאכלם כמו פת עם חלב או עם בשר. כף החיים אות י"ג.

ועוד שם הביא דבא"י ובטורקיה נהגו לעשות בורקס ממולאים בבשר ובירקות וכן בגבינה. והמנהג על הרוב לעשות של גבינה בשינוי וצריך להזהר בזה לעשותם בשינוי. שם באות ט"ז.

שתהיה ניכרת שלא יאכל אותה עם בשר, מותר.

א. ב. אין אופיין פת בתנור שטחו באליה ^ב ואם אפה, דינו כעיסה שנילושה בחלב ^ג.

הגה: ע"כ נוהגין ללוש פת עם חלב בחג השבועות ^ד כי זה נחשב לדבר מועט וצורתם משונה משאר פת. וכל שכן פלאדן או פשטידא (פי' פלאד"ן הוא מאכל גבינה ופשטיד"א מאכל של בשר), דמותרין ^ה.

הגה: אין לאפות ^ו שום פת עם מאכל של גבינה או עם מאכל של בשר בתנור אחד דחוששין שמא יזוב מן השומן או מן הגבינה אל הפת ואם זב תחתיו דינו כפת שנילושה עמו, ואפי' במחבת ^ז נוהגים לכתחילה להחמיר.

חיטים שנשפך עליהם חלב לא מועיל לטחון אותם ולעשות מהם פת ואפי' הדחה לא מהני בהם כיון שיש בהם סדקים, כ"כ המרדכי בפ' כ"ש. ומשמע דלאכלם כן מותר. **ב.** ואפי' יש ששים נגד השומן מ"מ כיון שהאיסור עומד במקומו במקום הדבקות הפת ע"כ הפת אסורה. כף החיים אות ח"י. וכל זה שעשה לכתחילה אבל אם עשה בשוגג כגון שלא ידע שטחו באליה קודם ואפה פת י"ל דמהני טעימה לאכלו עם חלב. ויש אוסרים אפי' ע"י טעימה לאוכלו עם חלב רק לאוכלו לבדו. כף החיים אות י"ט. וכך הסכים הזב"צ. ואם יש ששים סגי בנטילת מקום, שם.

ג. מ"מ מותר למוכרו לגוי מכח ספק ספיקא אם יחזור וימכרנו לישראל ואם תמ"ל שימכרנו ספק אם הישראל יאכל אותו עם בשר, וכ"ז בדיעבד, אבל לכתחילה אסור לעשות כן ע"מ למוכרו לגוי. כף החיים אות כ"א.

ד. והטעם עיין באו"ח סי' תצ"ד סעיף ג'. וה"ה לכבוד שבת מותר רק שהב"ח כתב יעשה אותם קטנים שלא ישאיר מהם עד אחרי שבת. כה"ח אות כ"ד.

ה. מש"כ שזה כל שכן מכיון שהם משונים וניכרים.

ו. היינו לכתחילה, אבל אם אפה וזה לא משופע והתנור רחב או שהפת למעלה מן הפשטיד"א לא מחזיקין איסורא דשמא זב, וגם אם זב בתנור אבל לא נגע בפת הוי נ"ט בר נ"ט דהיתרא שהרוטב נבלע בתנור ואח"כ התנור מבליע בפת ומ"מ לכתחילה אין לאכלו עם חלב כי אם לבדו, או עם בשר כטעם השומן שבלע. כף החיים אות כ"ז. אם אפו בתנור עוגת גבינה על קרקעיתו בלי כלי, ואח"כ באותו מקום הושיבו בתנור סיר עם בשר ורתח מותר, דכל שאין שם חלב בעין הוי כשתי קדירות הנוגעות זו בזו דמותרים. כף החיים אות כ"ט. מהט"ז ס"ק ג'.

ז. משום חשש זיבה ומשום חשש ריח. כף החיים אות ל"א, מערוך השולחן. ואפי' הוא במחבת חוששין שיזוב מדפנותיו אחרי רתיחה.

יו"ד סימן רצז פעיף ג

עין משפט י.

ג. מותר להכניס לדיר ח' שני מינים ואם ראה אותם מזדוגים אינו זקוק להפרידם.

הגה: ובמקום שיש פריצות כגון שיש עבדים ויש לחוש שירביעום בידי אסור ט.

אה"ע סימן כ פעיף א

עין משפט כ.

א. חיבק ונישק או נהנה מקירוב בשר י של הערוה, לוקה, והרי הוא חשוד על העריות כ. ומשהערה בערוה, נהרג, בין בדרכה בין שלא כדרכה, והוא שיהיה מבן ט' שנים ומעלה, ואין צורך שיראו כמכחול בשפופרת, אלא משיראו אותם דבוקים זב"ז ל.

הגה: ב. פחות מבת ג' שנים בתולותיה חוזרין, ואין ביאתה ביאה.

יו"ד סימן רצז פעיף ב

עין משפט ל.

ב. אינו לוקה עד שיעשה מעשה בידיים כמכחול בשפופרת מ, אבל העלם לבד זה על זה או עוררם בקול מכין אותו מכת מרדות.

ה. ורק להכניסם לדיר אבל להעלותם זה על זה אסור מדרבנן. באר הגולה אות ד'.

ט. כך פירש הש"ך בס"ק ב' דברי הרמ"א.

י. סנהדרין כ"ו ע"ב. ורמב"ם פ' כ"א. וכתב ה"ה דדוקא בעריות לוקה על קירוב בשר, אבל בחייבי עשה ולאויין אין מלקות על קירוב בשר. ולדעת הרמב"ן אין מלקות גם בערוה אלא בהעראה ממש. כ"כ הח"מ.

כ. חשוד על העריות. פסול לעדות, כמבואר בח"מ סי' ל"ד, ח"מ.

ל. והאשה נאסרת על בעלה, ואם הוא פחות מבן ט' שנים ויום אחד אינה נאסרת, וזו הנ"מ בזמנינו דאין לנו מיתות ב"ד ולא מלקות. ולמ"ד עדי כיעור הן עדי טומאה נאסרת אפי' בפחות משיראו אותם דבוקים זב"ז. והיכא שהבועל היה אנוס לעשות עבירה פטור מדיני אדם, כ"כ ר"י בתוס' בנדה דף נ"ד, ובב"ח, ובכה"ג האשה לא נאסרה לבעלה, דאנסוה עכו"ם להביא אותו עליה בידיים. ומ"מ דעת הרמב"ם דאין אנוס לערוה, ופסק דמי שאנסוהו לתבוע עצמו בערוה, חייב מיתה בידי ב"ד, והביאור בזה הוא מכיון דאין קישוי אלא לדעת. כ"כ בח"מ.

מ. משמואל בב"מ דף צ"א ע"א.

עין משפט מ.

אה"ע סימן כג סעיף ג

- ג. אסור לאדם^א להביא עצמו לידי הרהור, אלא יפנה לבו לדברי תורה.
 ד. אסור לאדם לישון^ב ופניו למעלה, אלא יטה מעט שלא יבוא לידי קישוי. ולא יסתכל בבהמות שמזדקקין אם לא שמלאכתו בכך שאז לא בא לידי הרהור ואז מותר אפי' בידיו.

דף צא:

עין משפט א.

יו"ד סימן רצז סעיף ג

- ג. מותר להכניס לדיר^א שני מינים ואם ראה אותם מזדוגים אינו זקוק להפרידם.

הגה: ובמקום שיש פריצות כגון שיש עבדים ויש לחוש שירביעום בידים אסור^ב.

עין משפט ב.

חו"מ סימן שלו סעיף א

- א. הפועל שעושה לבעה"ב בדבר מאכל, הרי זה אוכל ממה שהוא עושה^א, ואפי' רק נושא על כתפו, ואסור לבעה"ב לחוסמו^ב שלא יאכל.

הגה: ואם חסם אותו חייב לו בתשלומין^א, אך אינו לוקה.

ג. קידושין ל' ע"ב.

ס. ברכות י"ג ע"ב ונדה י"ג ע"ב.

ע. ורק להכניסם לדיר אבל להעלותם זה על זה אסור מדרבנן. באר הגולה אות ד'.

פ. כך פירש הש"ך בס"ק ב' דברי הרמ"א.

צ. ממשנה בב"מ פ"ז ע"א, וכת"ק שם בדף צ"א ע"ב, אפי' בנושא על כתפו. ודרשו חז"ל כי תבוא בכרם "רעך" ולא בשל הקדש, וה"ה בשל גוי אינו אוכל למאי דקימ"ל גזל הגוי אסור. ש"ך ס"ק א'.

ק. מברייתא שם פ"ח ע"ב, ואם חסמו בעל כורחו פטור אבל אסור ומשמע דבר תורה.

אם התנה עמו שלא יאכל אין איסור בכך. סמ"ע ס"ק ג'.

ר. כשיעור שהיה אוכל. סמ"ע ס"ק ד'.

עין משפט ג.ד.ה.

ח"מ סימן שלו פעיף ט

ט י. היה עושה בתאנים לא יאכל בענבים אפי' שכרו לעשות בשניהם, אבל יכול למנוע עצמו מלאכול עד שמגיע למקום היפות ואוכל שם ש.

הפועלים לפני שהלכו שתי וערב בגת אוכלים בענבים ואין שותים תירוש, מפני שאין מלאכתן ניכרת עדיין ביין, והוה ליה כעושה במין זה ואוכל במין אחר ה, אבל אחרי שהלכו שתי וערב בגת אוכלים בענבים ושותים גם בתירוש.

עין משפט ו.ז.

ח"מ סימן שלו פעיף יא

יא יב. אינו רשאי הפועל לאכול אלא בשעת עשיית מלאכה אבל לא ישב ויאכל א, ומפני תקנת בעל הבית אמרו שאחר שגמר שורה אחת והולך להתחיל שורה אחרת יכול לאכול אע"פ שאינו עוסק בשעת מלאכה דניחא ליה לבעה"ב כדי שלא יתבטל ב.

עין משפט ז.ט.

ח"מ סימן שלו פעיף י

י יא. היה עושה בגפן זו לא יאכל בגפן אחרת א, ואם אכל לא מוציאין מידו, ולא מנכין משכרו, מ"מ גפן שמודלית ע"ג חברתה ועושה באחת יכול לאכול מהשניה.

- ש. וה"ה דיכול למנוע עצמו מלאכול בתאנים עד שיגיע לעשות בענבים. סמ"ע ס"ק כ"ג.
 ת. כפירוש רש"י שם צ"א ע"ב ד"ה עד שלא.
 א. שם במשנה צ"א ע"ב.
 ב. דבשעה שהוא אוכל א"א לו לעשות מלאכתו. סמ"ע ס"ק כ"ה.
 ג. בעיא דלא איפשטא בגמ' שם צ"א ע"ב, וכתב הב"י והדין ככל ספיקא דממונא, וגם לנקות משכרו הוי מוציא ממנו, כ"כ הרא"ש בפ"ז סי' י'.
 וה"ה אם היה עוסק בענבים ועבר ואכל בתאנים לא מפקינן מיניה אפי' אינה מודלית על גבי התאנה. סמ"ע ס"ק כ"ד, ודלא כהעיר שושן שכתב דבאינה מודלית ע"ג התאנה מפקינן מיניה, אבל הש"ך בס"ק ד' כתב שדברי הע"ש נכונים.